

Του Τάσου Σταυρόπουλου*

Το ασφαλιστικό που περιμέναμε τόσους μήνες δόθηκε χθες στη δημοσιότητα. Από ό,τι φαίνεται θα κατατεθεί στη Βουλή, αλλά χρειάζεται διαβούλευση. Και όπως έγινε και πέρυσι, με το νόμο 4336 (με βάση το Τρίτο Μνημόνιο), που ψηφίστηκε το 15αύγουστο, νομίζω ότι η κυβέρνηση μέσα στο Πάσχα, και για να μην έχει αντιδράσεις, θα ψηφίσει το νέο ασφαλιστικό. Επειδή πρέπει να είμαι επιγραμματικός και σύντομος, ας ξεκαθαρίσουμε μερικά πράγματα από την αρχή.

1. Πρώτον, από την ώρα που η κυβέρνηση υπέγραψε ότι μέσα στο 2016, πρέπει να αφαιρεθούν από την κοινωνική ασφάλιση 1,8 δις, το πρόβλημά της ήταν πως θα παρουσιάσει τις περικοπές με τρόπο που να μη φαίνονται στους συνταξιούχους. Ο λογαριασμός έπρεπε να είναι 1,8 δις. Τι είχε προτείνει η κυβέρνηση και τι προτείνει τώρα; Μέσα από ένα «φιλοσοφικό» κείμενο, όπου η κυβέρνηση υιοθετεί τις απόψεις του συνδικαλιστικού κινήματος για το ποιοι φταίνε για την σημερινή κατάντια της κοινωνικής ασφάλισης, δυστυχώς, ακολουθεί ακριβώς την ίδια πολιτική με τις προηγούμενες μνημονιακές κυβερνήσεις και μάλιστα προτείνει πιο σκληρά μέτρα σε βάρος των εργαζομένων και συνταξιούχων
2. Το δεύτερο σημείο είναι ότι η κυβέρνηση προσπαθεί να πείσει την κοινή γνώμη ότι το ασφαλιστικό θα μειώσει τις συντάξεις των καινούριων συνταξιούχων αλλά δε θα μειωθούν οι συντάξεις των παλιών.
3. Ένα τρίτο σημείο είναι ότι η κυβέρνηση υποστηρίζει ότι οι επικουρικές συντάξεις θα μειωθούν ελάχιστα, κατά 10%, μέσα σε ένα πνεύμα κοινωνικής δικαιοσύνης.

Όλα αυτά βέβαια, όπως θα ακούσετε σε λίγο, είναι ψεύδη.

1. Με βάση στοιχεία, σημερινά και χθεσινά, από το νέο ασφαλιστικό, η κυβέρνηση θεσμοθετεί την εθνική σύνταξη των 384 ευρώ. Αυτή, που μέχρι τώρα μας έλεγε

ότι θα δίνεται με 15 χρόνια συντάξιμου βίου, τώρα μας λέει ότι θα δίνεται στα 20 χρόνια συντάξιμου βίου. Και αν διαβάσει κανείς το νέο ασφαλιστικό, **για όσους δεν έχουν συμπληρώσει 40 χρόνια εργασίας, θα μειώνεται αναλογικά η εθνική σύνταξη των 384 €.** Άρα, ο μύθος ότι θα παίρνουν όλοι την εθνική σύνταξη, καταρρίπτεται.

- 2. Όλοι οι νέοι συνταξιούχοι θα παίρνουν μία αναλογική σύνταξη από εδώ και πέρα, με ποσοστό αναπλήρωσης που θα είναι κάτω από 40%.** Ακόμα και όταν έχουν 40 χρόνια συνταξίμου βίου. Αυτό σημαίνει ότι ένας καινούριος συνταξιούχος σε σχέση με έναν παλιό συνταξιούχο θα έχει μειωμένη σύνταξη, το λιγότερο κατά 20%. Και για να μη νομίζει κανείς ότι είναι τυχερός επειδή έχει βγει στη σύνταξη, το καινούργιο νομοσχέδιο που θα κατατεθεί στη Βουλή και δόθηκε στη δημοσιότητα χθες και σήμερα, προβλέπει ότι θα γίνει αναπροσαρμογή, δηλ. επανυπολογισμός σύμφωνα με το πρώτο προσχέδιο, (δεν την αναφέρει τη λέξη αυτή στο σημερινό νομοσχέδιο), ότι θα υπολογίσει εκ νέου δηλαδή, τις συντάξεις των παλιών, και εφόσον η διαφορά μεταξύ παλιού και νέου είναι άνω του 20%, θα δίνεται αυτή η διαφορά στους νέους συνταξιούχους με δόσεις, κατά ένα ποσοστό μέχρι το 2018. **Καθαρή ομολογία δηλαδή ότι οι συντάξεις θα μειωθούν,** παρά τις διαψεύσεις του Κατρούγκαλου.
- 3.** Επίσης η κυβέρνηση, για να μπορέσει να δικαιολογήσει τις μειώσεις των συντάξεων (ακόμα και των παλιών μέσω του επανακαθορισμού τους), αναφέρει στο εισηγητικό σημείωμα ότι «*το Σύνταγμα δεν εμποδίζει την μείωση των συντάξεων*». Επομένως, με βάση το Σύνταγμα, είναι νόμιμη η μείωση των συντάξεων. Άρα **η κυβέρνηση δε δεσμεύεται να προασπίσει τις συντάξεις που υπάρχουν μέχρι τώρα.** Λέει καθαρά ότι επί των αναδιανεμηθεισών συντάξεων δεν υπάρχει δικαστικό ή συνταγματικό κώλυμα ως προς τη μείωσή τους.
- 4. Επιπλέον, μεταφέρει σε ένα φορέα όλες τις κύριες συντάξεις, όλες τις επικουρικές συντάξεις και όλα τα εφάπαξ.** Για τις επικουρικές συντάξεις προβλέπει ένα ποσοστό αναπλήρωσης 0.45%, το οποίο σημαίνει ότι **κάποιος για να πάρει το 20% της κύριας σύνταξης, που ήταν η κατώτατη παροχή που έδινε μία επικουρική σύνταξη, πρέπει να συμπληρώσει 45 χρόνια συντάξιμου βίου.** Και βέβαια όταν κάποιος σήμερα είναι άνεργος και πιάνει δουλειά στα 30-35, είναι δυνατόν να συμπληρώσει 45 συντάξιμα χρόνια; Αποκλείεται. Επομένως, **οι επικουρικές συντάξεις, εκ των πραγμάτων, θα μειωθούν.** Ήδη μέχρι τώρα έχουν μία μείωση 36%, συνολικά για όλα τα ταμεία. Και προβλέπεται περαιτέρω μείωση. Και μάλιστα, ο υπουργός εργασίας εξουσιοδοτείται, με βάση το νόμο, να καθορίζει τις επικουρικές συντάξεις με βάση τα δημογραφικά στοιχεία, τα οποία θα στηρίζονται σε εγκεκριμένους αναλογιστικούς πίνακες θνησιμότητας. Αυτό σημαίνει ότι αν πεθάνουν πολλοί, υπάρχει ελπίδα για τους εναπομείναντες να πάρουν κάτι παραπάνω. Αν το

επιτρέψουν. Και επίσης, όπως δηλώνεται ρητά στο νόμο, με βάση τη ρήτρα βιωσιμότητας, απαγορεύεται το δημόσιο να επιχορηγεί ελλείμματα των επικουρικών συντάξεων, εφόσον υπάρχουν. Αυτό σημαίνει ότι από εδώ και πέρα, με την ανεργία και τα προβλήματα που υπάρχουν και με τα επικουρικά ταμεία ενσωματωμένα σε ένα ταμείο, οι μειώσεις είναι μπροστά μας. Άλλωστε προβλέπεται στο νομοσχέδιο ότι σε περίπτωση ελλειμμάτων λειτουργεί αυτόματος μηχανισμός εξισορρόπησης.

Επίσης, στην ουσία **διαλύει τα εφάπαξ**. Από ό,τι φαίνεται στο νόμο, το Ταμείο Πρόνοιας των Δημοσίων Υπαλλήλων το συγχωνεύει στο ΕΤΕΑ, το Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης, χωρίς να αναφέρει τι θα γίνει με τους 60.000 που δεν έχουν πάρει εφάπαξ (έχει σταματήσει να το δίνει το Ταμείο Πρόνοιας από τις 1-9-2013). Ακόμα και τα αποθεματικά που έχει το Ταμείο, η κυβέρνηση πίεσε πριν από λίγες μέρες το διοικητικό συμβούλιο να τα μεταφέρει στην Τράπεζα της Ελλάδος για να γίνουν ομόλογα. Σαν αυτά που είχε «κουρέψει» το 2012 η τότε κυβέρνηση.

Για να μη μακρηγορώ, **αυτό που είχαμε γνωρίσει τα μεταπολεμικά χρόνια ως κοινωνική ασφάλιση, δεν υπάρχει. Η παρούσα κυβέρνηση βάζει το τελευταίο καρφί στο φέρετρο της κοινωνικής ασφάλισης**. Από εδώ και πέρα, οι συντάξεις θα μειωθούν. Θα είναι ένα προνοιακό επίδομα. Το μόνο που η κυβέρνηση εγγυάται είναι η εθνική σύνταξη, την οποία δε θα δικαιούνται όλοι. Και δεν υπάρχει περίπτωση να την πάρουν όλοι ολόκληρη.

Η κυβέρνηση, γνωρίζει ότι θα έχουμε ελλείμματα (δεν είναι δυνατόν να μην υπάρχουν ελλείμματα με την τεράστια ανεργία) και έχει πάρει όλα τα μέτρα για να υπάρχουν ελλείμματα. Θα σταθούμε σε μια λεπτομέρεια: από την 1-1-2015 έχει κοπεί ένας κοινωνικός πόρος που είχε το Μετοχικό Ταμείο των δημοσίων υπαλλήλων. Ήταν ένα 3% από τις αγορές που έκαναν τα σχολεία, οι δημόσιες υπηρεσίες κλπ και πήγαινε στο Μετοχικό Ταμείο χωρίς να επιβαρύνεται η τιμή του προϊόντος. Αυτό το ποσό, που μπορούσε να καλύψει τα ελλείμματα σε μεγάλο βαθμό που είχε το Μετοχικό Ταμείο, κόπηκε. Η παρούσα κυβέρνηση, παρόλο που είχε δεσμευτεί προεκλογικά ότι θα επανέφερε τον κοινωνικό πόρο, δεν το έκανε.

Και στο 3^ο Μνημόνιο που υπέγραψε δεσμεύτηκε ότι κανένας κοινωνικός πόρος δεν πρόκειται να επανέλθει και ότι δε θα επιχορηγήσει κανένα ταμείο επικουρικής ασφάλισης.

Επειδή δεν υπάρχει χρόνος, δε θα αναφερθώ στο ποιος δημιούργησε τα ελλείμματα και με ποιο τρόπο δημιουργήθηκαν. Τα ελλείμματα υπάρχουν και οι ευθύνες είναι όλων των κυβερνήσεων. Το καταλαβαίνουμε όλοι. Παλιότερα έγινε το «έλα να δεις» στα ασφαλιστικά μας ταμεία με την υποχρεωτική αγορά μετοχών. Εμείς οι εργαζόμενοι δεν εγκρίναμε να «επενδύσουν», να «τζογάρουν» δηλαδή τα χρήματά μας σε μετοχές. Αυτό έγινε με

αποφάσεις των κυβερνήσεων Μητσοτάκη και Σημίτη. Επίσης, τα δομημένα ομόλογα που φαγώθηκαν, οι άτοκες καταθέσεις, κλπ, τα γνωρίζετε, δε χρειάζεται να τα πω. **Θα αναφέρω μόνο μια λεπτομέρεια για να δείτε την απάτη.** Το 2012 το ΤΕΑΔΥ είχε 2,5 δις ευρώ. Όταν είχαμε ρωτήσει τον πρόεδρο του ταμείου για πόσο επαρκούν τα χρήματα αυτά, μας είχε απαντήσει ότι επαρκούν για 50 χρόνια. Τι έγινε το Μάρτιο του 2012; Το 1,6 δις κουρεύτηκε με το PSI. Τα υπόλοιπα (1 δις ευρώ περίπου) κατατέθηκαν υποχρεωτικά στην Τράπεζα της Ελλάδος, το 80% έγινε υποχρεωτικά ομόλογα δημοσίου (αυτά που υποχρεωτικά κουρεύτηκαν) και τα οποία λήγουν το 2032 και το 2042 (μετά από 20 και 30 χρόνια δηλαδή). Και τώρα το Ταμείο προεξοφλεί τα ομόλογα αυτά, με τεράστια ζημιά για το Δημόσιο, με εντολή της κυβέρνησης, για να απαλλαγεί από το χρέος που έχει προς τα ταμεία μας. Έτσι πουλάει μισοτιμής αυτά τα ομόλογα. Και αφού βρέθηκε αυτή η «λύση» από την τότε κυβέρνηση, έρχονται τώρα και μας λένε: «Αφού το ταμείο δεν έχει χρήματα πώς θα δώσει την επικουρική σύνταξη»; Τότε, το Μάρτιο του 2012, αφαιρέθηκαν ακριβώς 12,5 δις από την κοινωνική ασφάλιση.

Στο δια ταύτα. Εκείνο που μας απασχολεί σήμερα είναι το εξής: Υπάρχει λύση;

Αν ακούσουμε τα μέσα ενημέρωσης, υπάρχουν τεράστια ελλείμματα με αποτέλεσμα να μη μπορεί το Δημόσιο να χρηματοδοτεί την κοινωνική ασφάλιση. Πρέπει εδώ να είμαστε καθαροί: **κοινωνική ασφάλιση χωρίς την εγγύηση του κράτους δεν υπάρχει.** Ούτε κάποιος μπορεί να ισχυριστεί ότι μπορεί να λειτουργήσει συνταξιοδοτικό σύστημα με ιδιωτικά-οικονομικά κριτήρια.

Θα αναφέρω μόνο ένα παράδειγμα. Η κυβέρνηση σπρώχνει τα επικουρικά ταμεία να γίνουν επαγγελματικά. Ήδη έχουν ιδρυθεί 4 επαγγελματικά ταμεία. **Το ένα, των φαρμακοϋπαλλήλων κλπ, του οποίου διάβασα το καταστατικό, αναφέρει ότι: μετά από 15 χρόνια μπορεί κάποιος να ζητήσει τις εισφορές που έχει δώσει για την επικουρική ασφάλιση. Αλλά το ταμείο δεν εγγυάται ότι θα πάρει ο εργαζόμενος ως συνταξιούχος τα χρήματα που έχει δώσει. Δηλαδή, το ταμείο θα επενδύσει τα χρήματα και αν χάσεις, δε θα πάρεις. Αν κερδίσει, θα πάρεις.** Καταλαβαίνετε το τζογάρισμα των χρημάτων που γίνεται στο χρηματιστήριο. Οι «επενδύσεις» που θα κάνουν τα επαγγελματικά ταμεία δεν εγγυώνται ότι κάποιος θα πάρει σύνταξη (με ιδιωτικά οικονομικά κριτήρια). Είναι μια απάτη.

Επομένως, να ξεκαθαρίσουμε ότι, αν η κοινωνική ασφάλιση λειτουργεί χωρίς την εγγύηση του κράτους και χωρίς να έχει αναδιανεμητικό χαρακτήρα (δε μπορώ να εξηγήσω λόγω περιορισμένου χρόνου γιατί πρέπει να έχει αναδιανεμητικό χαρακτήρα), δεν υπάρχει λύση.

Και βέβαια δεν υπάρχει λύση στα πλαίσια μιας οικονομικής πολιτικής που στηρίζεται, ξεκάθαρα, στις εντολές της ΕΕ και του ΔΝΤ. **Διαλύουν την κοινωνική ασφάλιση σε όλη την Ευρώπη και σε όλο τον κόσμο. Για να μπορέσουμε να υπερασπιστούμε το μόχθο μιας ζωής, θα πρέπει να υπάρχει από κάτω ένα κίνημα το οποίο θα θέσει ως προτεραιότητα την ανατροπή της πολιτικής αυτής που εφαρμόζεται.**

Αν αυτή η πολιτική δεν ανατραπεί και αν πάμε να κερδίσουμε στα επιμέρους, κατά τη γνώμη μου, θα μου επιτρέψετε να είμαι καθαρός σε αυτό το σημείο, δεν υπάρχει λύση. Το σύστημα δεν επιτρέπει σήμερα, θα έλεγα, σοσιαλδημοκρατικού τύπου λύσεις. Δεν έχει ανάγκη τους εργαζόμενους. Αισθάνεται ότι είναι ισχυρό. Και νομίζω ότι το διατύπωσε πολύ καλά το 1991 ένας Γερμανός υπουργός κοινωνικών υπηρεσιών στο κρατίδιο της Βαυαρίας, ο οποίος το είπε ωμά: «μετά την κατάρρευση του κομμουνιστικού στρατοπέδου δεν καταλαβαίνω γιατί πρέπει να υπάρχουν συντάξεις και ταμεία ανεργίας». Η εποχή αυτή έφτασε.

Το σύστημα ισοπεδώνει συντάξεις, υγεία, παιδεία. Μόνο οι εργαζόμενοι έχουν τη δυνατότητα και συμφέρον να ανατρέψουν μια τέτοια πολιτική. Αλλά και εδώ, για να τελειώσω, δε μπορεί φυσικά να υπάρχει λύση, αν το συνδικαλιστικό κίνημα δεν αλλάξει πορεία. Και φυσικά δεν μπορούμε να έχουμε ελπίδες, όταν στη ΓΣΕΕ είναι πάλι ο Παναγόπουλος, ο οποίος ήταν συνομιλητής της Μέρκελ.

Σας ευχαριστώ.

***ΟΜΙΛΙΑ** στην ανοιχτή εκδήλωση – συζήτηση που οργάνωσε ο **ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ, ΦΟΡΕΩΝ, ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΤΗΤΩΝ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ - ΓΚΥΖΗ - ΠΟΛΥΓΩΝΟΥ,** την Τρίτη 19/4 στην πλ. Πανόρμου.

* Ο **Τάσος Σταυρόπουλος** είναι πρόεδρος της Πανελλήνιας Ένωσης Συνταξιούχων Εκπαιδευτικών.

πηγή: **tomtb.com**